

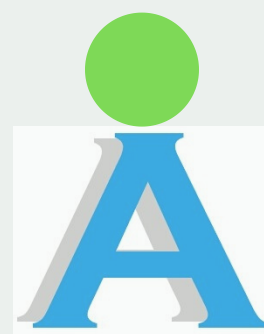

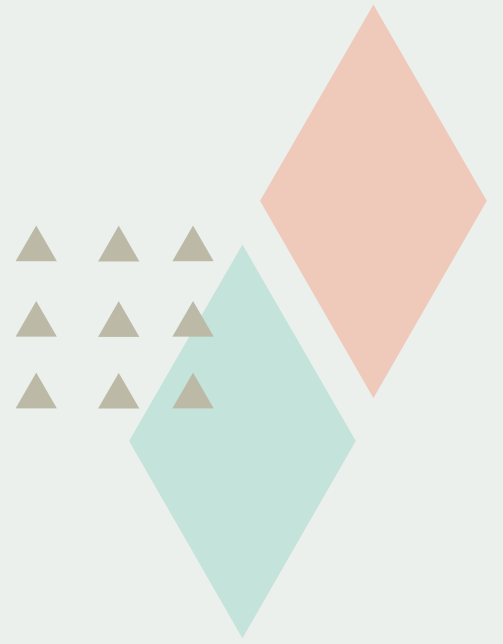
Memoria ICIF del Consell
Comarcal del Baix Ebre

2019

Consell Comarcal
del Baix Ebre

ÍNDEX

- 3 INTRODUCCIÓ
- 4 FAMÍLIES COL·LABORADORES
- 5 ACOLLIMENTS FAMILIARS EN FAMÍLIA ALIENA
- 9 ADOPCIÓ NACIONAL
- 10 ADOPCIÓ INTERNACIONAL
- 11 SERVEI D'ACOMPANYAMENT PSICOLÒGIC
- 12 CONCLUSIONS

INTRODUCCIÓ

Les ICIF són entitats sense ànim de lucre, constituïdes legalment que tenen com a finalitat la protecció de menors, reuneixen els requisits previstos i estan acreditades d'acord amb el Decret 337/1995, de 28 de desembre, per desenvolupar les funcions de mediació que els atribueix la llei per integrar els infants en una família.

La ICIF del Consell Comarcal del Baix Ebre va iniciar la seva trajectòria l'any 2006. Està conformada per un equip multiprofessional format per 2 treballadors socials, 1 pedagoga, 1 administrativa, 1 coordinador a mitja jornada i 1 psicòleg. També disposa d'un psicòleg per al programa d'acompanyament psicològic de menors acollits víctimes de desemparament.

El seu àmbit d'actuació són les comarques del Baix Ebre, Montsià, Ribera d'Ebre i Terra Alta. La ICIF del Consell Comarcal del Baix Ebre manté una col·laboració estreta i una coordinació directa amb l'ICAA Terres de l'Ebre i tots els equips referents implicats en el benestar infantil a les Terres de l'Ebre. Essencialment la nostra feina està centrada actualment en un percentatge molt alt en tot el que fa referència a l'acolliment i la col·laboració de famílies.

Aquest any les valoracions de famílies per a l'adopció nacional i la borsa de famílies adoptives a Terres de l'Ebre ha augmentat. La ICIF ha continuat treballant amb la preparació dels nens susceptibles de ser adoptats que estaven en acolliment familiar i també ha participat en els plans d'acoblament d'aquests nens en famílies d'altres zones de Catalunya.

Actualment hi ha un total de 31 famílies col·laboradores, a la borsa de la ICIF CCBE. Gaudeixen d'aquest recurs 16 nens/neses. Mantenim els números de l'any passat i amb un lleuger increment.

Aquest any 2019 hi ha un total de 71 infants acollits al llarg de l'any a les Terres de l'Ebre, quatre nens dels quals en Unitat Convivencial d'Acció Educativa (UCAE).

D'aquest 21 acolliments són de nova creació. Durant l'any 2019 la ICIF Terres de l'Ebre ha gestionat una sol·licitud d'adopció internacional, 5 d'adopció nacional, més els corresponents seguiments de totes dues modalitats d'adopció.

La ICIF conjuntament amb ICAA hem fet la campanya d'Acolliments al mes de març de 2019, mitjançant xerrades sobre l'acolliment familiar a Tortosa i Amposta com a ciutats de l'acolliment. També ha fet promoció a través de la ràdio, TV local i xarxes socials. Amb aquesta línia hem fet un total de informatives.

La ICIF del CCBE està fent un gran esforç per donar resposta a les peticions d'acolliment familiar dels infants que tenen proposta d'aquesta mesura. Es procura que no hi hagi cap nen de 0 a 3 anys en Centre d'Acollida o Centre Residencial, i sempre que és possible s'inclou als infants de 0 a 6 anys. D'aquesta forma a més de donar l'oportunitat de viure en família a les edats primerenques, quan els nens necessiten referents estables que li proporcionin seguretat, es contribueix a que els centres d'acollida i residencials no es saturin i els nens tinguin que anar a centres d'altres territoris, allunyant-los del seu context.

Tanmateix té unes conseqüències directes amb el volum de feina i de gestió dels professionals que conformen l'equip de la ICIF, equip insuficient per portar el gran nombre d'acolliments familiars, situació que es veu arrastrant des de fa uns anys. La reivindicació per l'augment de plantilla professional ja no és una petició sinó una necessitat explicitada per donar una bona atenció als nens que requereixen ser acollits a Terres de l'Ebre.

Famílies col·laboradores

Per diversos motius hi ha infants que estan en Centres Residencials d'Acció Educativa (CRAE). Els centres ofereixen un marc educatiu normalitzador i integrador. Malgrat aquesta atenció, ens trobem amb nens amb dificultats per poder viure experiències de relació en un nucli petit com és la família.

Al mateix temps, existeixen famílies disposades a col·laborar amb el procés educatiu d'aquests nens i adolescents durant períodes de caps de setmana i vacances escolars, compartint junts el temps i les activitats que realitza la família.

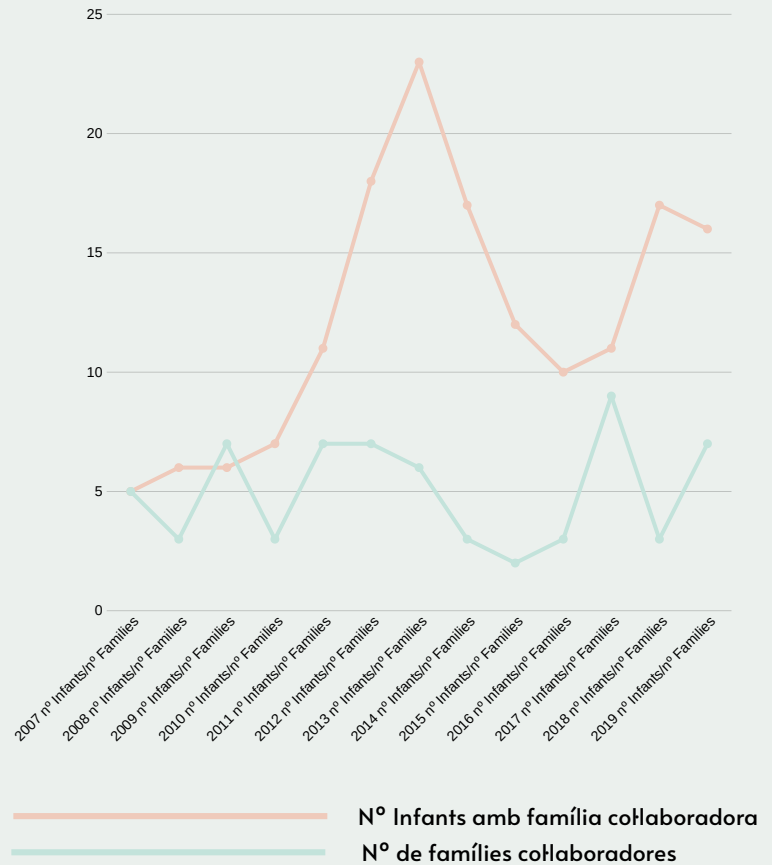
Els **OBJECTIUS** del programa de famílies col·laboradores:

- Integrar determinats infants i adolescents com a complement del seu procés educatiu, amb famílies alienes, durant els períodes de caps de setmana i vacances.
- Oferir a aquests infants i adolescents un marc referencial de vida en un nucli petit com és la família, o en la col·laboració, l'ajut i el respecte possibilitin experiències que permetin el coneixement del que suposa una relació familiar i que l'ajudi a incrementar la seva autoestima i seguretat alhora que amplii la seva xarxa relacional.

L'acolliment de cap de setmana i vacances en família acollidora està destinat a infants i adolescents a partir de 9 anys, per tal d'oferir-los un entorn familiar que complementi el seu procés educatiu i afectiu que el CRAE desenvolupa.

Les famílies col·laboradores que s'ofereixen a formar part d'aquest programa hauran de tenir una motivació clara per complementar el procés educatiu dels infants i adolescents ingressats en CRAE.

L'acolliment de cap de setmana i vacances en família acollidora es un tipus d'acolliment de caire temporal amb unes característiques concretes i diferenciades d'altres tipologies d'acolliment, tant pel que fa a l'edat i situacions dels infants i adolescents susceptibles de ser inclosos en el projecte com per la tipologia de famílies sol·licitants i els processos tècnics i administratius.

A les Terres de l'Ebre hi ha un total de **31** famílies dintre del programa d'Acolliments de caps de setmana i vacances, fet que es tradueix en **16** nens que gaudeixen d'aquests programa.

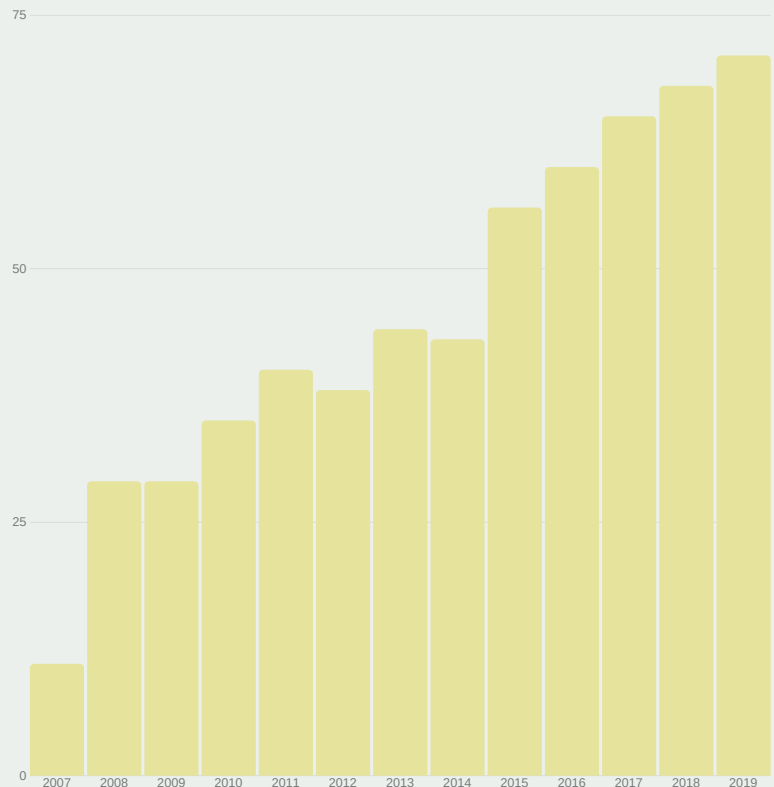
Acolliments Familiars en Família Aliena

"L'acolliment ofereix un marc en el qual se'n fa possible el màxim desenvolupament i permet cobrir les necessitats afectives, emocionals, socials, educatives, materials i de protecció de l'infant..."

Funcions de la ICIF en l'àrea d'acolliment familiar amb família Aliena:

- Promoció de l'acolliment
- Formació de les famílies acollidores candidates
- Estudi, valoració i preparació de famílies que han sol·licitat l'acolliment familiar d'un infant
- Recerca de famílies acollidores per al menor proposat i preparació del nen per l'acolliment juntament amb l'EAIA i el CRAE
- Acoblament del menor en la família acollidora mitjançant l'equip especialitzat
- Seguiment posterior del menor d'acord amb les directrius de l'organisme competent
- Col·laboració en la gestió del finançament del servei prestat per les famílies acollidores en la forma com s'estableixi mitjançant convenni.

Nº Infants acollits a les Terres de l'Ebre

L'any 2019 a les Terres de l'Ebre hi ha un total de **71 Infants Acollits en Família Aliena** i a tot Catalunya un total de **945**

Acolliments Familiars en Família Aliena

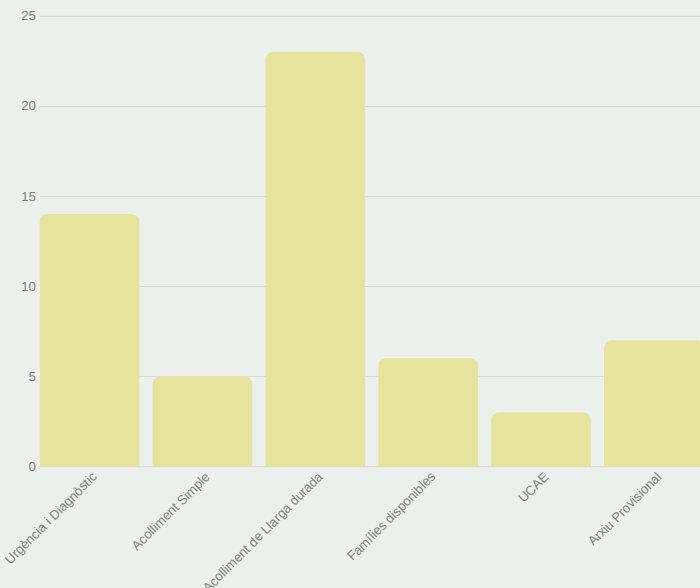
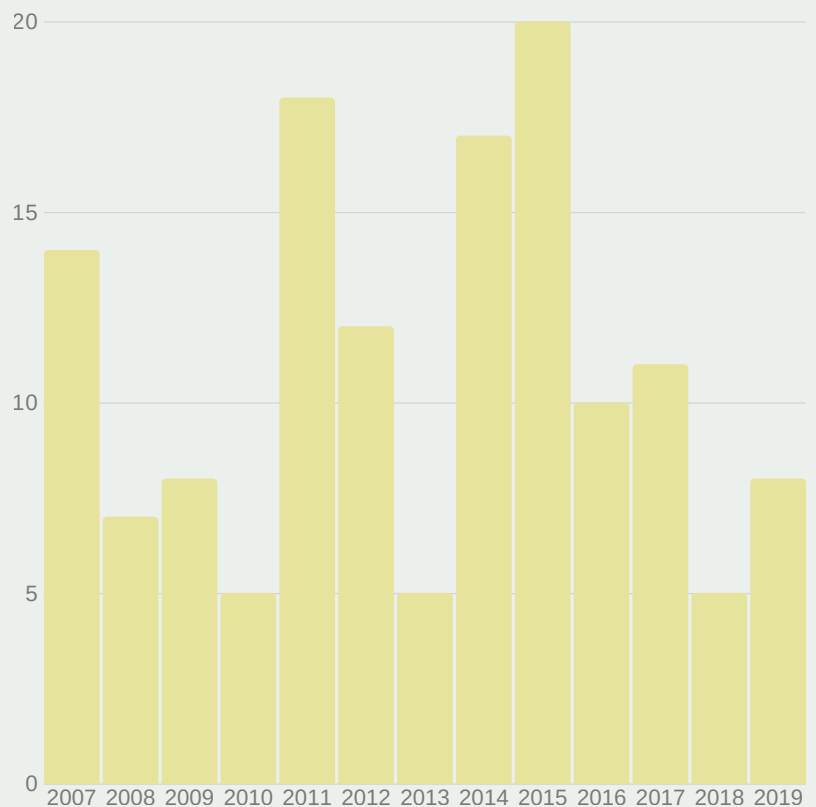

"LES FAMÍLIES D'ACOLLIDA HAURAN DE PROPORCIONAR UNA CRIANÇA TERAPÈUTICA, SER TUTORS DE RESILIÈNCIA AMB ELS NENS QUE ACULLIN. APORTANT SUPORT INCONDICIONAL, VINCULACIÓ AFECTIVA, EMPATIA, CONFIANÇA, CAPACITAT PER ASSIMILAR NOVES EXPERIÈNCIES I AJUDAR A RESOLDRE PROBLEMES, PROCURANT ESTIMULAR-LOS I GRATIFICAR-LOS AFECTIVAMENT AMB ELS SEUS ÈXITS."

Sol·licituds d'Acolliments durant l'any 2019

Aquest any 2019, aquesta ICIF ha rebut un total de 8 sol·licituds d'acolliment familiar. La dada vista d'una forma objectiva i en perspectiva, ens dona unes dades més esperançadores que en l'any anterior, atès que confirmen la tendència a l'alça en el número de sol·licituds, des de l'any 2018.

Aquesta dada només confirma una petita alça respecte a l'any anterior a pesar de la qual no s'inverteix la corva descendent de les sol·licituds d'acolliment familiar.

Expedients actius de famílies Acollidores, segons la mesura tecnico-administrativa protectora

Aquesta ICIF té un total de 58 famílies valorades com idònies per tal d'acollir un infant en les diferents mesures tecnico-administratives protectores.

D'aquestes 58 a desembre de 2019 n'hi ha un total de 45 actives i 6 que resten a l'espera de poder acollir en el moment que sigui necessari i 7 amb arxiu provisional

Acolliments Familiars en Família

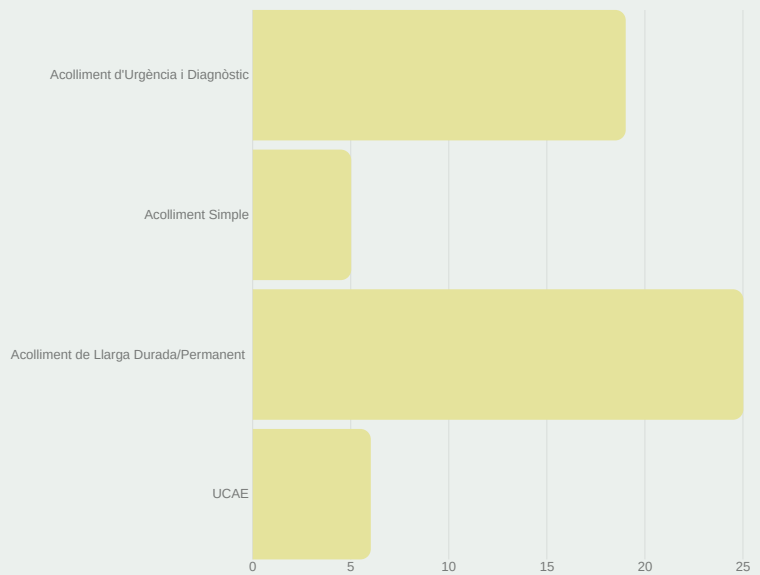
Aliena

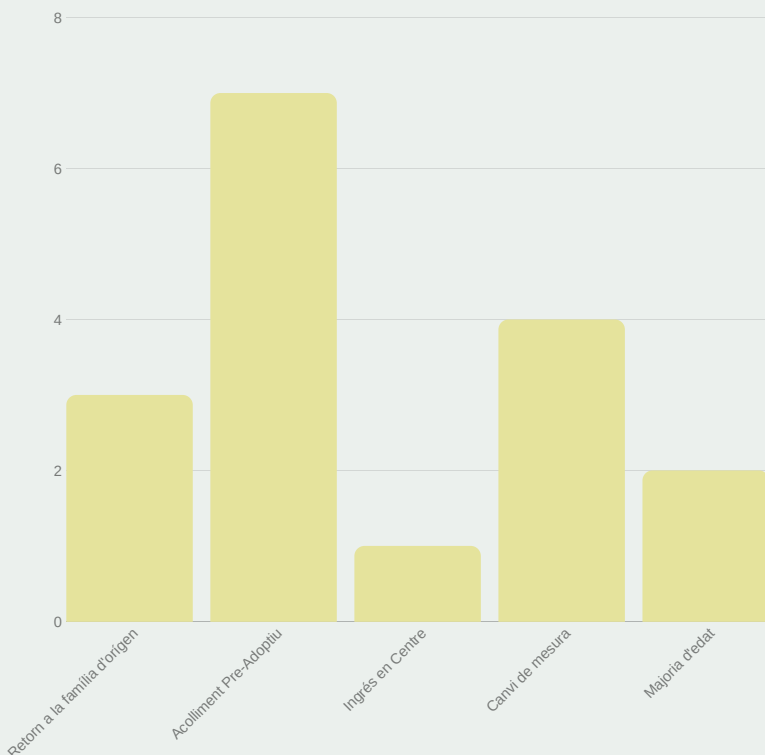
“L'EVOLUCIÓ DEL CICLE VITAL DE LES FAMÍLIES DES DE L'INICI DE L'ACOLLIMENT FINS L'ACTUALITAT DU A CANVIS I AQUESTS A ADAPTACIONS PER PART DE TOTS ELS IMPLICATS EN L'ACOLLIMENT, TENINT EN COMPTE EL MOMENT EVOLUTIU DELS INFANTS ACOLLITS”

Expedients actius d'Infants Acollits a les Terres de l'Ebre a desembre de 2019

Tal com podem observar amb les dades, la tendència a les Terres de l'Ebre quan a l'acolliment aliè, és que cada vegada les mesures siguin de més continuïtat i/o canvi a mesures encaminades a la continuïtat en mesura d'acolliment aliè, essent l'Acolliment Permanent i el simple, els que més abunden. En aquest sentit s'ha de fer una lectura més àmplia del que ens diuen les dades, per entendre el canvi en les mesures de protecció atenent al treball realitzat pels Equips d'Atenció a la Infància i Adolescència (EAlA). Cada cop es tenen més eines per part d'esmentats equips, per tal de poder establir parentalitats complementàries com les que es duen a terme amb els acolliments.

Expedients tancats i motius a desembre de 2019

Aquesta ICIF té un total de 58 famílies valorades com a idònies per tal d'acollir un infant en les diferents mesures técnico-administratives protectores. D'un total de 17 baixes d'infants acollits a les "Terres de l'Ebre", en destaca la dada que un total de 7 infants, s'han donat de baixa per anar amb Adopció. L'adopció aquest any 2019, ha estat la mesura técnico-administrativa protectora més emprada en la finalització dels casos en mesura d'Acolliment Familiar. Una de les dades que també es poden destacar és que han hagut 3 menors que han retornat a les seves famílies d'origen. Aquesta és una dada que posa de manifest la línia de treball de la DGAlA, el resultat dels compromisos socio-educatius, treballs per la recuperació de les competències parentals, etc... L'any 2018 van haver 4 casos que van finalitzar en ingress al CRAE/CA, fet que va fer que hi hagués una reflexió en aquesta ICIF en els punts febles que tenia quant a la valoració, idoneïtat de famílies i seguiment, atès que pel volum de cosos que es tenien, era una xifra bastant alta. Fruit d'esmentat treball, aquest 2019 només hi ha hagut un cas, havent-se reconduït les situacions de risc en els nucli familiars acollidors.

Acolliments Familiars en Família Aliena

"LA UCAE ES CREA PER TAL DE DONAR RESPOSTA A LA NECESSITAT D'OFERIR LA POSSIBILITAT, A INFANTS I ADOLESCENTS SOTA TUTELA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA QUE PRESENTEN NECESSITATS ESPECIALS, DE SER ACOLLITS I DE VIURE EN FAMÍLIA, EVITANT, D'AQUESTA MANERA, HAVER DE CONTINUAR VIVINT EN UN CENTRE"

Descripció de la procedència dels casos durant l'any 2019

- MONTSIÀ 10
- BAIX EBRE 9
- TERRA ALTA 0
- RIBRA D'EBRE 0
- BARCELONA 3
- LLEIDA 0
- GIRONA 0

UNITATS CONVIVENCIALS D'ACCIÓ EDUCATIVA (UCAE)

L'any 2010, coincidint amb l'aprovació de la Llei 14/2012, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència es regula, per primera vegada, aquest tipus d'acolliment, l'acolliment familiar en unitat convivencial d'acció educativa (UCAE).

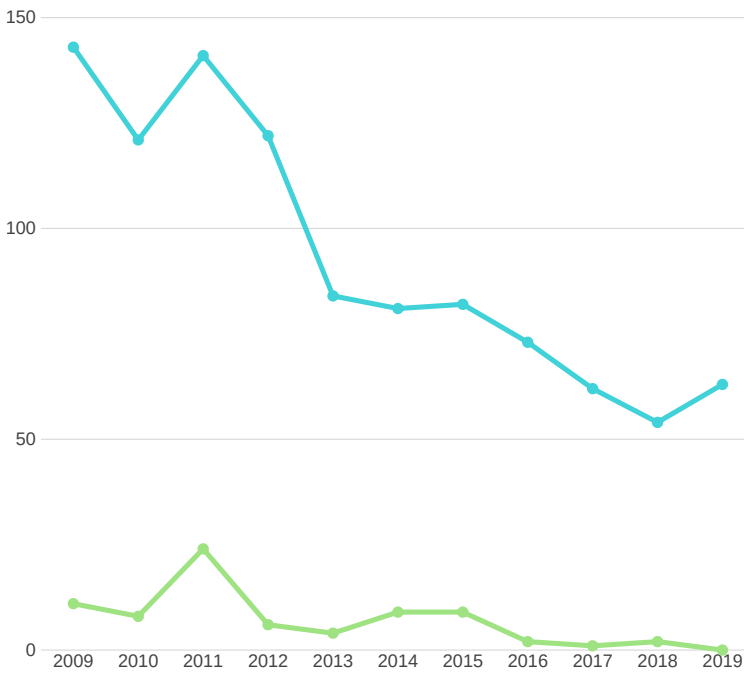
En el cas de l'acolliment familiar en Unitat Convivencial d'Acció Educativa, l'atenció especialitzada haurà de venir sustentada per la formació de la persona o família acollidora, formació relacionada amb els àmbits de la infància i l'adolescència i amb experiència en la intervenció infantil i juvenil. El projecte d'acolliments especialitzats respon a una necessitat d'oferir un entorn familiar als infants que per les seves característiques requereixen una atenció més especialitzada.

L'especialitat d'aquest tipus d'acolliment ve determinada tant per les necessitats concretes i específiques de l'infant o infants susceptibles de ser acollits, com per la formació específica que ha de tenir el nucli familiar acollidor.

Actualment la ICIF "Terres de l'Ebre" té dues Unitats Convivencials d'Acció Educativa actives que acollen a quatre nens.

La ICIF Terres de l'Ebre l'any 2019 ha continuat amb la difusió per promoure el projecte de les UCAE a totes les Terres de l'Ebre, per tal de potenciar la figura de l'acolliment familiar, en les diferents modalitats. Per això és adient difondre l'acolliment de forma genèrica, per posteriorment concretar en grups petits o a través d'entrevistes individuals les característiques concretes de l'acolliment en UCAE.

Adopció Nacional

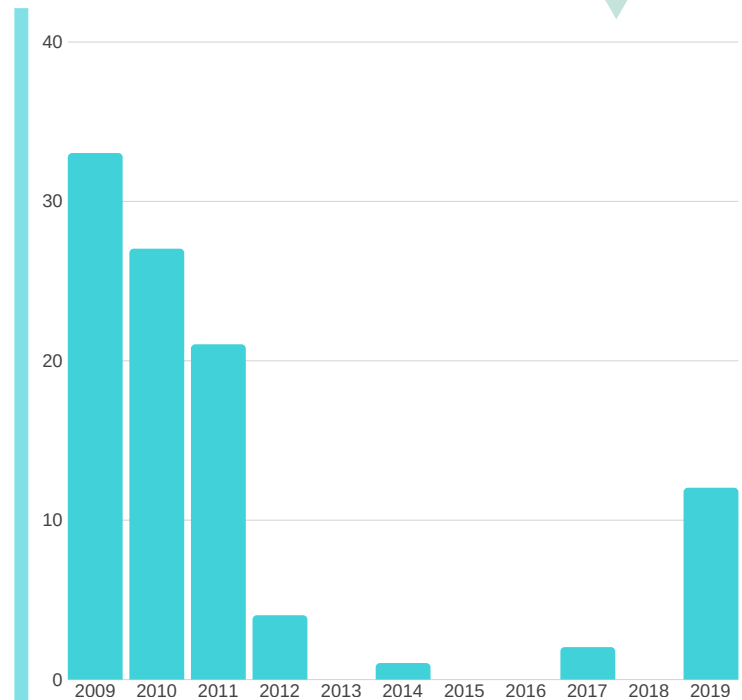

HISTÒRIC D'ACOLLIMENTS FAMILIARS PRE-ADOPTIUS A LES TERRES DE L'EBRE I CATALUNYA '09-'19

Un cop analitzada la interpretació qualitativa i quantitativa de l'adopció nacional del 2019 a la ICIF Terres de l'Ebre, igual que en les memòries precedents es que s'han d'atendre les demandes de les famílies que es troben en mesura d'acolliment simple pre-adoptiu i famílies amb l'adopció plena que ja tenen l'expedient tancat, per part del nostre servei, atès que no hi ha un servei de post-adopció al territori.

De la mateixa manera es dona suport a equips especialitzats com l'EAP, escola, CDIAP, etc... a fi de poder dissenyar adequadament el seu procés d'aprenentatge tant social, familiar com personal donat que la seva història de vida els pot comportar sensacions d'inseguretat, desconfiança, descontrol.. fruit dels traumes que els han afectat des de la seva pròpia gestació fins als seus primers anys de vida lligats a canvis i dèficits de vinculació, afectivitat, de satisfer les seves necessitats... i que, posteriorment, els està interferint molt cops la seva adaptació, vinculació amb la seva família per sempre com amb el seu entorn social i, com no, en la pròpia filiació. Per tant, amb les orientacions i assessoraments hem d'aconseguir que aquests infants aconseguixin un equilibri òptim dintre de la seva criança.

Durant aquest any 2019 s'ha donat suport a un total de nou famílies amb infants acollits o amb mesura d'acolliment familiar pre-adoptiu al conjunt de les Terres de l'Ebre, de les quals tres eren d'adopció internacional i sis d'adopció nacional

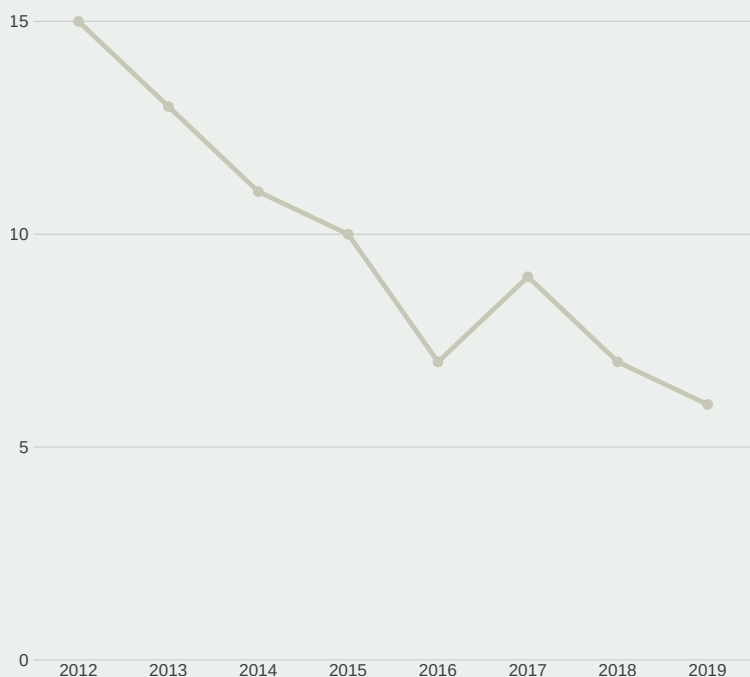

HISTÒRIC SOL·LICITUDS D'ADOPCIÓ NACIONAL TERRES DE L'EBRE '09-'19

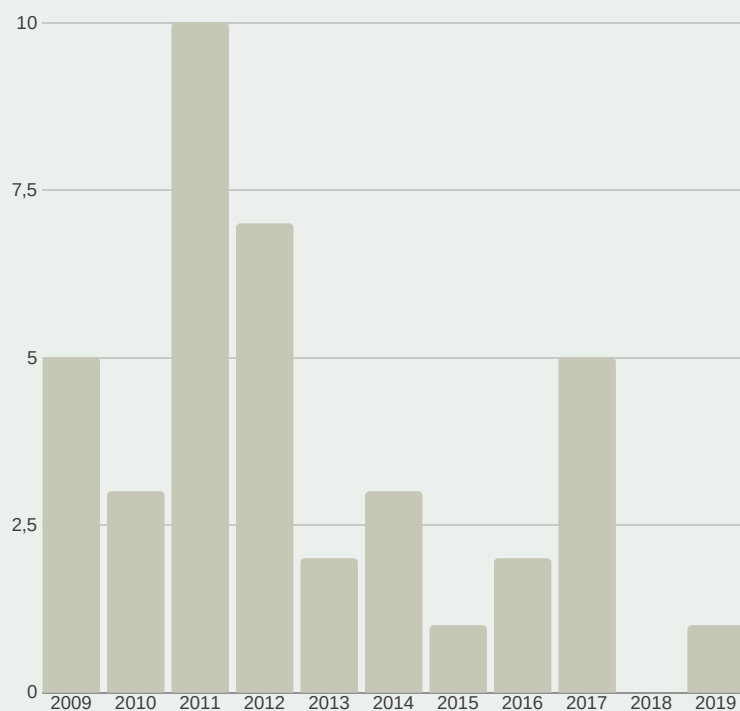
Aquest any 2019 s'obren de nou les valoracions i actualitzacions de les famílies sol·licitants d'adopció, per aquest motiu s'ha anotat aquest increment tant significatiu. Així doncs a partir de l'any vinent s'apreciarà un increment en l'històric d'acolliments pre-adoptius a les Terres de l'Ebre i alhora de seguiments.

Adopció Internacional

HISTÒRIC DE SEGUIMENTS
D'ADOPCIÓ INTERNACIONAL
TERRES DE L'EBRE '09-'19

HISTÒRIC SOL·LICITUDS
D'ADOPCIÓ INTERNACIONAL
TERRES DE L'EBRE '09-'19

La tendència a la baixa de les adopcions internacionals és una tònica a les Terres de l'Ebre. Quant als seguiments dels infants es mantenen. Els motius poden ser diversos i segurament necessitarien d'un estudi més exhaustiu que aquesta ICIF no pot realitzar, però la situació socioeconòmica, no només a les nostres terres, sinó arreu i alhora l'enduriment de les condicions en l'adopció en els diferents països, en poden ser les causes principals.

En finalitzar els seguiments post-adoptius, algunes famílies han plantejat la necessitat de continuar gaudint del suport de l'equip per tal de poder fer front a les dificultats i crisis sorgides en el procés post-adoptiu. Aquesta tendència es repeteix i va en augment, probablement pel volum de nens que hi ha al territori, perquè van creixent i fent-se grans, cal afrontar noves experiències que els pares adoptius necessiten poder explicar i sentir-se acompanyats. També es produeixen algunes situacions més complexes que porten a que els pares puguin requerir de suport psicoterapèutic i solen demanar assessorament a la ICIF. Tal com hem assenyalat en l'apartat anterior, s'han atès un total de 3 casos de seguiment postadoptiu internacional, hi ha una necessitat d'un equip de postadopció a les Terres de l'Ebre que doni resposta a les necessitats de les famílies del territori.

La ICIF del Consell Comarcal del Baix Ebre valora que la necessitat de desplegar un servei de postadopció s'ha fet amb el temps prioritari i imprescindible i creu que disposa de tècnics qualificats per donar-hi resposta

Servei d'acompanyament psicològic a menors víctimes del desemparament i amb mesura d'acolliment amb família aliena

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

Des del servei psicoterapèutic que s'ofereix des de la ICIF hi ha la possibilitat d'estar en contacte, fer seguiment i poder observar ambdós contextos familiars dels infants (biològic i acollidor), el que suposa una important font d'informació per poder atendre i reconduir les necessitats dels infants en mesura d'acolliment familiar.

La psicòloga del servei compta amb informació dels diferents contextos familiars dels infants, ja que l'acompanyament d'aquests menors permet apropar-se i conèixer les dinàmiques familiars, tant observant les visites dels menors amb els pares biològics com en el seguiment de les famílies d'acollida. Aquest acompanyament permet poder disposar d'una ampla comprensió de les necessitats i les resistències que tenen i afecten als infants i poder així encaminar i dirigir millor el procés terapèutic.

Cada infant és únic i es presenta amb una constel·lació familiar i de factors que estan afectant a la seva vida. El poder conèixer i observar la vida real dels nens i nenes en les que intervenim és de gran importància per enfocar el procés terapèutic i poder comprendre i ajudar als infants que ha patit maltracte i abandó i que tenen dificultats en desenvolupar la seguretat de l'aferrament amb els seus pares adoptius i d'acollida.

És difícil entendre per exemple situacions de regressió o conductes disruptives si el terapeuta no és coneixedor del que passa a la vida present de l'infant. Un psicòleg extern al servei no té la possibilitat de poder tenir un coneixement tant proper del context quotidià de l'infant.

Des d'aquest servei psicoterapèutic tenim l'oportunitat de realitzar intervencions en les mateixes visites amb els pares biològics i conjuntament amb els professionals referents de l'EAlA, per tal de reconduir les dinàmiques familiars que afecten aquests infants, intervencions que des d'un suport terapèutic extern no seria possible.

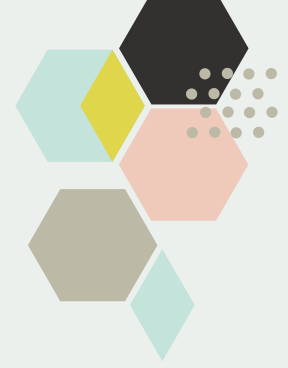
Considerem important poder donar continuïtat al servei psicoterapèutic d'aquesta ICIF per poder seguir ajudant i comprenent als infants que han patit maltracte i abandó i poder facilitar així el desenvolupament psicològic d'aquests infants.

OBJECTIUS

- Oferir un espai segur, en que a través de la relació terapèutica, pugui millorar el seu benestar psicològic, físic i/o social.
- Comprendre, acceptar i expressar el seu estat emocional (passat i actual), i treballar la sintonització emocional per a una bona autoregulació.
- Potenciar la capacitat d'autobservació i autoconsciència del menor.
- Facilitar que aprengui a expressar verbalment les seves experiències internes.
- Ajudar al menor a l'hora de proporcionar respostes adaptatives i funcionals.
- Promoure una millora de les funcions executives del menor.
- Modificar creences i distorsions cognitives respecte a ell mateix, per a enfortir la seva autoestima i que pugui posicionar-se davant el món d'una manera més confiada i per tant més constructiva.
- Palliar simptomatologia traumàtica que pugui experimentar l'infant (somatitzacions, comportaments disruptius, dissociació, interacció sexualitzada, sentiments de responsabilitat, incongruències cognitives...)
- Elaborar la situació traumàtica viscuda, treballant la pròpia història personal i acceptació de la seva realitat. Facilitant la integració coherent de records, emocions, etc.

Aquest any 2019 s'han atès per aquest servei un total de **deu menors**, set d'ells en Acolliment Familiar Simple Permanent i tres en UCAE

CONCLUSIONS

la ICIF del Consell Comarcal del Baix Ebre aposta clarament per les Famílies Col·laboradores. A les Terres de l'Ebre hi ha un total de 31 famílies que col·laboren amb un total de 16 nens/es dels diferents centres residencials de les Terres de l'Ebre, Aquestes famílies permeten donar resposta a les necessitats afectives i de vivència amb família.

Quant a l'Acolliment Familiar aquest darrer any, igual que l'anterior, es posa molt d'interés en la valoració de les possibles famílies acollidores, mitjançant una metodologia més sistematitzada així com un canvi en el protocol per conèixer millor les competències i habilitats dels sol·licitants, per d'aquesta manera tenir famílies acollidores més preparades i que puguin donar resposta a nens/es amb unes necessitats especials i alhora específiques. Hem d'entendre que totes les famílies no són idònies per tal d'acollir a nens/es provinents del sistema de protecció de menors. Amb aquesta línia s'aposta per la formació conitnuada de les famílies.

La tendència a les Terres de l'Ebre es a mantenir-se el nombre de famílies. S'aten a un territori petit, però tot i això la resposta de la ciutadania vers l'acolliment és alta. Com a ICIF tenim un total de 58 famílies acollidores, que atenen a 71 nens/es.

Actualment la tendència de l'acolliment de la nostra ICIF podriem dir que es parell en quant a Acolliment d'Urgència i Diagnòstic i Acolliments Familiar Simple Permanent. En aquest punt s'ha de destacar però que les Urgències s'allargen amb el temps, allargant-se d'aquesta manera el temps d'acolliment en la família. Sens dubte aquest és un dels fets que cal treballar tant amb els equips d'infància com amb les famílies d'acollida, atès que s'ha de demanar a uns que agilitzin els processos de valoració i a les famílies que no entenguin l'urgència com a tal, fet que sens dubte al qui perjudica és al nen que està acollit, ja que no gaudeix d'una mesura tecnio-administrativa definitiva i l'obliga a canviar de família massa tard.

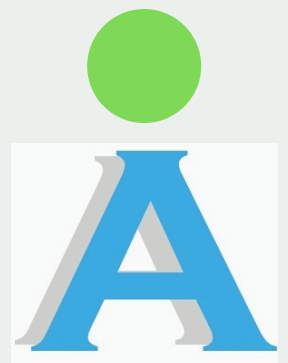
En quant a l'Adopció Nacional aquest any 2019 s'han obert de nou les valoracions i actualitzacions de les famílies sol·licitants, per aquest motiu s'ha anotat un augment més que significatiu.

Les Adopcions Internacionals amb el temps han anat disminuint de forma progressiva. Aquesta sens dubte és la tònica arreu, per aquest motiu no necessita d'un anàlisi més exhaustiu. Aquest any 2019 s'ha fet la valoració d'una família i es duen un total de sis seguiments.

Un dels punts que novament per part d'aquesta ICIF es reclama és tot el referent al seguiment postadoptiu, atès que tot i no tenir un servei especialitzat a les nosres terres, els professionals d'aquesta ICIF atenen casos. Aquesta és una reivindicació que novament es realitza atenent a la necessitat i alhora importància del servei en el nostre territori.

Quant al servei d'acompanyament psicològic a menors víctimes del desemparament i amb mesura d'Acolliment amb Família Aliena que està duent a terme de manera exitosa aquesta ICIF, clarament sa de fer una aposta per la continuïtat del servei, atès que ens permet duu un seguiment més acurat i alhora una ajuda més propera als infants en mesura d'acolliment.

Com no pot ser d'altra manera aquesta ICIF dona especial rellevància a la formació especialitzada dels seus tècnics, realitzant cursos específics que reverteixen a la qualitat del servei.

**Consell Comarcal
del Baix Ebre**

**ICIF CONSELL COMARCAL DEL BAIX EBRE
CONSELL COMARCAL DEL BAIX EBRE
acolliments@baixebre.cat
adopcions@baixebre.cat
www.baixebre.cat**